

Vi have givet Tuberkuloselovene, hvorved vi ere komne absolut i Spidsen for hele den civiliserede Verden i Kampen mod Tuberkulosen. Vi ere her i fremragende Grad inde paa Tanken om overalt at lade dette store sociale Arbejde — hvorved vi saa vidt muligt søge at indskrænke Fattigunderstøttelsen og faa en bedre, sundere, modernere Form for det offentlige Støtte til dem, der varigt eller midlertidigt lide Nød, frem — knytte sig til Selvhjælp, hvor det paa nogen Maade kunde gøres; og hvor det ikke endnu er knyttet dertil, er det vort Ønske at søge det knyttet dertil i Fremtiden. Det var da ogsaa ganske naturligt, at naar vi skulde til at løse Spørgsmaalet om Støtte til arbejdsløse, maatte det blive det Synspunkt, der maatte blive det fremherskende. Det er da Hovedgrunden til, at det er paa Forsikringstanken, man har søgt at grundlægge den.

Om Arbejdsløshedens Betydning i vor Tid er der talt meget, og jeg skal ikke forøge Ordene derom. Det er tilstrækkelig givet, at det er et Onde, som er uløseligt knyttet til den nuværende økonomiske Ordning, og som sandsynligvis vil være stigende, efterhaanden som vort Land træder mere og mere ind i de industridrivende Staters Rækker, efterhaanden som Udviklingen hos os bliver mere og mere almeneuropæisk og mere og mere mister det patriarkalske Særpræg, som det har haft i tidligere Aar. Nu er det jo ganske vist saa, at foreløbig synes Arbejdsløshedsspørgsmaalet nærmest at interessere Byerne, og det er vel ogsaa muligt, at vi, inden denne Debat løber til Ende, kunne faa nogle Vidnesbyrd om, at mange, der se Sagen væsentlig fra Landkommunernes Synspunkt, synes, at det her drejer sig om en Sag, der kun i ringe Grad vedkommer de Interesser, de særlig ere satte til at varetage. Jeg tror dog at turde sige, at hele Kommissionen og i fuldeste Maal ogsaa de Landborepræsentanter, der sidde i den, vare gennemtrængte af en anden Opfattelse, og jeg er ogsaa overbevist om, at det store Flertal her i dette Ting vil være gennemtrængt af denne anden Opfattelse, nemlig at det her drejer sig om et Onde, som i højeste Grad berører det hele Samfund, og at der her, om nogen Sinde, er Lejlighed til at vise, at vi forstaa Solidariteten mellem Samfundsinteresserne i de forskellige Fag og de forskellige Dele af Landet. Det er jo givet, at selve den moderne Udvikling, der har gjort Arbejdsløsheden til et saa frem-

trædende Onde, tillige fører henimod en stedse stærkere Solidaritet mellem Land og By i dette Spørgsmaal, i stedse stærkere Grad bevirker, at ogsaa Landet bliver interesseret i dets Løsning. Stigende Vandringer fra Land til By, stigende Udvikling af Industrien ogsaa i Landdistrikterne, dette, at Stationsbyerne skyde op som smaa industrielle og Haandværkcentre, at ikke saa faa større Fabrikker gro op i Landdistrikter, at en Mængde Landkommuner, som ligge omkring de større Byer, blive Hjemsteder for Industriarbejdere, som have deres Arbejde i Byerne, men som bo ude i Landkommunerne, hvor det er billigere for dem at være. Alt dette gør jo, at Landkommunerne i meget, meget stort Omfang blive interesserede i Foranstaltninger mod Arbejdsløshed. Og i en Mængde Tilfælde vil det jo være saaledes, at de Arbejdere, som ere gaaede til Byerne, og som navnlig i Arbejdsmandsklassen, men dog ogsaa delvis i de faguddannede Arbejderes Klasse, deltage i det industrielle, i Byernes Arbejde, have endnu bevaret Forsørgelsesret i denne eller hin Landkommune, saaledes at saafremt de falde for Arbejdsløshed, kommer Byrden derved til at hvile ogsaa paa deres Forsørgelseskommune. Saaledes knytte mangfoldige Traade jo direkte Interesserne sammen mellem de forskellige Virksomhedskredse her i Landet og gøre, at Landkommunerne rettelig set ere i høj Grad interesserede i at faa en Løsning af dette Spørgsmaal.

Dette er nu rent direkte set, men mere indirekte og mere almindeligt er det jo en selvsagt Ting, at jo mere vi fremme Fornemmelsen i alle Dele af Landet og i alle Virksomhedsgrene af, at det er en Mands Pligt at hjælpe sig selv — og det er det, der skal til, dertil vil Staten yde ham sin Støtte, men ogsaa kun paa Betingelse af, at han gør, hvad der kan forlanges af ham i den Henseende —, jo mere den Aand kommer til at raade overalt, jo mere bliver det til Gavn for det hele Samfund uden Hensyn til Erhvervsvirksomheden og uden Hensyn til, hvor man bor.

Jeg nævnedes før, at vi ere slaaede ind paa Forsikringstanken som det ganske naturlige. Den kan jo imidlertid praktiseres paa forskellig Maade. Man kunde tænke sig en Statsforsikringsanstalt med Statsstøtte, som gjorde det til en frivillig Sag, hvorvidt en Mand vilde være med eller ikke, og man kunde tænke sig en frivillig Forsikringsanstalt med Statsstøtte. Det er det sidste, vi have valgt, idet vi